

BÀI HỌC 1

Ý NGHĨA LỊCH SỬ: GIÊ-RU-BA-BÊN & E-XƠ-RA

CÂU GỐC: “*Si-ru, vua Phe-rơ-sơ, nói như vậy: Giê-hô-va Đức Chúa Trời đã ban các nước thế gian cho ta, và chính Ngài có biểu ta xây cất cho Ngài một đền thờ tại Giê-ru-sa-lem, trong xứ Giu-đa*” (E-xơ-ra 1:2).

KINH THÁNH NGHIÊN CỨU: *Giê-rê-mi 25:11, 12; Đa-ni-ên 9:1, 22; E-xơ-ra 4:1-7; Ê-sai 55:8, 9; E-xơ-ra 7:1-28.*

Trong các bài viết của tiên tri Giê-rê-mi, Đức Chúa Trời đã hứa với dân Ngài rằng họ sẽ trở về quê cha đất tổ sau 70 năm lưu đày tại Ba-by-lôn. Vua Si-ru đã là một công cụ của Đức Chúa Trời để điều này được thực hiện. Được Chúa xúc dầu (Ê-sai 45:1), Si-ru ra một sắc lệnh vào năm 538 TC, cho phép dân của Đức Chúa Trời được trở về cố hương để tái dựng đền thờ.

Đó là lời của Đức Chúa Trời (chứ chẳng phải của Si-ru) “đã phán về Giê-ru-sa-lem rằng: Nó sẽ được lập lại, và phán về đền thờ rằng: Nền người sẽ lại lập” (Ê-sai 44:28). Đức Chúa Trời là người bảo đảm rằng Giê-ru-sa-lem phải được xây dựng lại, và Ngài đã chạm lòng vua Si-ru để ông ta ra lệnh cho phép dân Chúa tái dựng đền thờ.

Và cũng thật đáng khích lệ khi chúng ta thấy dân Chúa đã đáp ứng với hành động của Ngài một cách tích cực: “Bấy giờ những trưởng tộc của Giu-đa và Bên-gia-min, những thầy tế lễ, và người Lê-vi, cả thầy những người nào Đức Chúa Trời cảm động lòng có ý đi lên xây cất đền thờ của Đức Giê-hô-va tại Giê-ru-sa-lem, bèn chối dạ” (E-xơ-ra 1:5).

Đây là một thí dụ cho chúng ta thấy khi dân Chúa đáp ứng hành động của Đức Chúa Trời toàn năng và nhân từ bằng một thái độ tích cực. Đời sống chúng ta có phước hạnh và tấn tới khi chúng ta nhận thức được Đức Chúa Trời là ai và những điều Ngài đã thực hiện, và hiểu rằng Ngài sẽ lấy tình yêu thương của Ngài để tiếp trợ và hỗ trợ con dân Ngài.

1. CHUYỂN TRỞ VỀ LẦN THỨ NHẤT SAU CUỘC LƯU ĐÀY

Đọc Giê-rê-mi 25:11, 12 và 29:10 và Đa-ni-ên 9:1, 2. Chuyển trở về cố hương lần đầu sau nhiều năm lưu đày xảy ra vào thời điểm nào? Lời tiên tri nào đã được ứng nghiệm?

Đức Giê-hô-va đã chạm lòng vua Si-ru để vua cho phép dân Y-sơ-ra-ên trở về cố hương lần thứ nhất, điều ấy đã ứng nghiệm lời tiên tri của Giê-rê-mi về thời kỳ 70 năm. Giê-rê-mi đã viết là đất Giu-đa sẽ bị hoang vu trong 70 năm dưới thời kỳ của Ba-by-lôn (việc này đã xảy ra từ năm 606/605 TC đến 537/536 TC), nhưng rồi Đức Chúa Trời sẽ mở các cánh cửa cho những kẻ phu tù được trở về. Khi Đa-ni-ên, một người đã bị bắt làm phu tù bởi vua Ba-by-lôn, nghiên cứu các văn bản của Giê-rê-mi, ông hiểu rằng thời kỳ mà Chúa hứa về sự hồi hương đã đến.

Trong Đa-ni-ên đoạn 9, lòng Đa-ni-ên đầy sự sầu đau vì hạn 70 năm đã gần đến mà người chẳng thấy một động tịnh nào sẽ có một sự thay đổi để sự hồi hương có thể xảy đến, và một vương quốc mới là Ba Tư đang dấy lên. Ông khóc và chỉ biết kêu cầu cùng Đức Chúa Trời, van xin lòng nhân từ của Ngài để hoàn tất những lời hứa của Ngài. Cũng trong đoạn 9, câu 24-27, Đức Chúa Trời cam đoan với Đa-ni-ên rằng Ngài nhìn xem mọi sự và Ngài đã dự định sẵn tương lai, với một Đấng Giải Cứu, là đấng sẽ chết thay cho người đặng chuộc tội cho họ, mang sự công bằng, và hoàn tất nghi thức hy sinh của dân sự. Và thật vậy, lời Chúa như nói rằng, “Hỡi Đa-ni-ên, đừng lo lắng. Bởi vì Đấng Giải Cứu (Đức Chúa Giê-su) sẽ chắc chắn đến, ta cũng sẽ sai một kẻ giải cứu đến trong lúc này đây cho người.” Chẳng bao lâu sau đó, Chúa đã động lòng Si-ru, vua của Ba Tư, để vua ra sắc lệnh cho phép mọi kẻ phu tù bị bắt bởi Ba-by-lôn nay được thả tự do và hồi hương. Đức Chúa Trời luôn luôn giữ trọn lời hứa của Ngài (đọc Đa-ni-ên đoạn 10 để thấy Đức Chúa Trời đã can thiệp để bảo toàn sự thịnh vượng của dân Ngài nơi quê hương họ.)

E-xơ-ra đoạn 1 ghi lại sắc lệnh của Vua Si-ru rằng quốc gia Y-sơ-ra-ên được tự do và có quyền trở về lại Giê-ru-sa-lem để xây nhà cho Đức Giê-hô-va. Lệnh này được ban truyền vào khoảng các năm 539-537 TC. Không những vua cho họ đi, mà vua còn cho họ được trở về với nhiều quà và của dâng, kể cả những vật dụng của đền thờ mà Nê-bu-cát-nết-sa đã cướp lấy khi ông ta đánh bại Giu-đa. Sự kiện này nhắc lại lần giải phóng nhiều trăm năm trước khi dân Y-sơ-ra-ên ra khỏi xứ Ê-díp-tô, và Đức Chúa Trời cũng động lòng người Ê-díp-tô đã cho dân Y-sơ-ra-ên rất nhiều vàng bạc. Đoàn người đầu tiên hồi hương trong thời Vua Si-ru định khoảng là năm mươi ngàn người, kể cả đàn bà và trẻ con.

Những lời tiên tri lịch sử nào khác đã được thực hiện chính xác như đã hứa trong Lời của Chúa, và làm thế nào chúng ta có thể dùng những lời ấy mà an ủi mình rằng Chúa biết tương lai và chúng ta có thể tin tưởng nơi lời hứa của Ngài cho chúng ta?

2. MỘT KHÁI NIỆM VỀ CÁC VUA VÀ CÁC SỰ KIỆN LỊCH SỬ

Đoàn người đầu tiên trở về được giao trọng trách là họ phải xây dựng đền thờ cho Chúa. Chúng ta sẽ học để thấy có những sự chống đối nào xảy ra trong công tác xây dựng đền thờ trong một bài học sau. Bây giờ thì chúng ta thảo luận về các vua nối tiếp nhau của vương quốc Ba Tư (Phe-rơ-sơ) trong thời gian lâu dài khi việc xây dựng đền thờ được tiến hành, và sự trùng tu thành Giê-ru-sa-lem. Chúng ta phải hiểu các bối cảnh lịch sử trong các câu chuyện ghi lại bởi E-xơ-ra và Nê-hê-mi, bởi vì các sự kiện ấy giúp chúng ta hiểu tỏ tường được sứ điệp của họ.

Đọc E-xơ-ra 4:1-7. Các vì vua nào đã được đề cập đến và họ là những vua đã cai trị kẻ chống nghịch lại việc xây đền thờ.

Đây là danh sách các vua của người Ba Tư, theo thứ tự trị vì của họ, và là những người có liên hệ đến công trình ghi lại trong hai sách E-xơ-ra và Nê-hê-mi. Bắt đầu là vua Si-ru là người đã chiếm đóng Ba-by-lôn năm 539 TC và thiết lập Đế quốc Ba Tư:

Si-ru II “Đại đế” (559-530 TC)

Cam-bi-sít II (530-522 TC)

Đa-ri-út I (522-486 TC)

Xéc-xe I (485-465 TC) (Đó cũng là vua A-suê-ru đã được viết trong sách Ê-xơ-tê)

Ăt-ta-xét-xe I (465-424 TC)

Khi chúng ta nghiên cứu hai sách này, chúng ta cần biết rằng tên các vua này không được nhắc đến theo thứ tự triều đại của họ. Chẳng hạn như E-xơ-ra 4:6-24 được đề trước đoạn 5, để tiếp nối sự trình bày về các cuộc chống nghịch và phá rối việc xây dựng đền thờ. Và các bức thư liên hệ đến vua Xéc-xe I (hay là vua A-suê-ru) và Ăt-ta-xét-xe I là những sự kiện xảy ra sau các sự kiện ghi lại trong đoạn 5 và 6 là các sự kiện liên hệ đến vua Đa-ri-út I. Các thứ tự này có thể làm nhiều độc giả thấy rắc rối, và qua nhiều thế kỷ nó đã làm một số người nhầm lẫn về thời gian ghi trong hai sách này. Khi chúng ta nghiên cứu các đoạn sách này, có một khái niệm rõ ràng về các thời đại và thời gian của các sự kiện sẽ giúp chúng ta tỏ tường được sứ điệp của E-xơ-ra và Nê-hê-mi.

Khi nghiên cứu Kinh Thánh, bạn có hay gặp những điều làm mình rối trí không? Làm thế nào để bạn học biết tin tưởng vào Đức Chúa Trời, và các lời hứa của Ngài, cho dầu khi bạn học thấy có những điều trong Kinh Thánh mà không hợp lý? Tại sao thái độ ấy là quan yếu cho bạn? (Đọc Ê-sai 55:8, 9).

3. CHUYỂN TRỞ VỀ CỔ HƯƠNG LẦN THỨ HAI

Trong E-xơ-ra 7:1-10 và 8:1-14, chúng ta thấy là vua A-ta-xét-xe I đã cho phép E-xơ-ra trở về Giê-ru-sa-lem (năm 457 TC) và được phép mang theo bất cứ người nào ông muốn tháp tùng mình. Chúng ta không biết nhiều về mối tương quan giữa vua và E-xơ-ra, hay là E-xơ-ra có làm việc nơi cung đình hay không. Đoạn 8 liệt kê gia trưởng của các gia đình sẽ trở về, bắt đầu bằng danh sách các thầy tế lễ sẽ trở về, sau đó là các dòng dõi hoàng tộc, và cuối cùng là thường dân người Do Thái. Cả thầy 12 gia tộc được nêu danh tánh, các điều này cũng cho chúng ta thấy khái niệm về 12 chi phái của Y-sơ-ra-ên.

Đoạn sách nhắc đến 1500 người nam, như vậy kể cả phụ nữ và trẻ con thì con số có thể là 5000 đến 6000 người. Nhóm này không nhiều bằng nhóm thứ nhất đã đi về cùng với Giê-ru-ba-bên và Giô-sua.

Đọc E-xơ-ra 7:1-10. Qua đoạn này chúng ta biết gì về E-xơ-ra.

E-xơ-ra là một thầy tế lễ giữ vai trò thư ký ghi chép mọi việc trong triều hoặc trong đền thờ. Là thầy tế lễ tức là ông thuộc dòng dõi A-rôn, anh của Mô-i-se, là thầy tế lễ đầu tiên của dân Y-sơ-ra-ên và do Đức Chúa Trời lập. Theo như những điều E-xơ-ra ghi chép lại, cũng như truyền thuyết của người Do Thái thì E-xơ-ra có một chức vụ rất cao. Không biết E-xơ-ra có được làm thư ký trong triều của vua A-ta-xét-xe hay không; nên chức vụ thư ký ghi chép mọi việc của ông không rõ là đã từ trong triều hay chỉ sau khi đoàn người lên đường trở về cố hương. Tuy nhiên, chắc chắn là ông có một chức cao hay là một cận thần của vua nên mới được vua cho làm người lãnh đạo đoàn di dân trở về.

Trong E-xơ-ra 7:6, 10, E-xơ-ra được biết là một người ghi chép rất rành rẽ hay là một giáo sư hết lòng. Chữ “rành rẽ” còn có nghĩa là “nhanh chóng”, nói lên một người hiểu biết nhanh chóng tự sự và có một trí nhớ ghi lại các điều mình nghe rất minh bạch. E-xơ-ra có đầu óc nhanh nhạy, ông còn được biết đến là người có kiến thức và một tinh thần minh mẫn về Luật pháp của Chúa. Hơn nữa, việc nhà vua chọn ông là một lời chứng về lòng can đảm và khả năng lãnh đạo của E-xơ-ra.

“Số là E-xơ-ra đã quyết tâm nghiên cứu luật pháp của Chúa để làm theo và dạy cho dân Y-sơ-ra-ên biết luật lệ và mạng lệnh của Ngài.” (E-xơ-ra 7:10). Chúng ta học được gì trong nguyên tắc ấy để áp dụng vào đời sống chúng ta ngày nay?

4. LỆNH TRUYỀN CỦA VUA ẬT-TA-XÉT-XE

Đọc E-xơ-ra 7:11-28. Trong lệnh truyền của vua có các phần nào? Vì sao các điều huấn lệnh này rất quan trọng với toàn dân Y-sơ-ra-ên?

Sắc lệnh của vua Ật-ta-xét-xe cũng giống như sắc lệnh của vua Si-ru trước đó. Nhà vua khuyên bất cứ người nào, nhất là những người trong dòng dõi tế lễ, hãy lên đường trở về Giê-ru-sa-lem. Dầu vậy, theo sử liệu của Mu-ra-su thì đa số những người Do Thái đã chọn ở lại xứ Ba Tư (Phe-rơ-sơ) giống như chúng ta đã thấy trong câu chuyện của Ê-xơ-tê. Có một số quyết định trở về quê cha đất tổ để lập nghiệp trở lại. Nhà vua cũng ra nhiều lệnh truyền và tổng kết các tài vật mà Vua cho để E-xơ-ra có dạng dùng vào việc trùng tu lại đền thờ của Đức Giê-hô-va (E-xơ-ra 7:27). Rồi Vua cũng truyền lệnh cho E-xơ-ra phải biết tuân giữ Luật pháp của Đức Chúa Trời cũng như luật pháp của vùng, bằng cách thiết lập hệ thống tư pháp. Trật tự và các tổ chức hành chính mà lệnh này sẽ tạo ra là khía cạnh quan trọng của bất kỳ xã hội nào. Hơn nữa, nhà vua đã tạo điều kiện dễ dàng hơn cho E-xơ-ra và dân Y-sơ-ra-ên trong việc trùng tu lại quê hương họ.

Có thể nào việc vua lưu tâm đến việc tái dựng thành Giê-ru-sa-lem và đền thờ cho thấy rằng ông đã trở thành một người tin Đức Chúa Trời của E-xơ-ra? Ật-ta-xét-xe gọi Đức Chúa Trời là “Thiên Chúa của dân Y-sơ-ra-ên, là đáng ngự tại Giê-ru-sa-lem” (E-xơ-ra 7:15). Trong cách dùng chữ mà nhà vua sử dụng về Đức Chúa Trời của Y-sơ-ra-ên ngụ ý rằng ông thấy Chúa cũng chỉ là một vị thần nào đó của một đám dân nào đó và thần ấy cũng muốn được làm vui lòng bằng những món quà. Ông đã không muốn vị thần địa phương này tức giận với ông và các con trai ông (E-xơ-ra 7:23). Ngoài ra, chúng ta nên lưu ý rằng năm 457 TC cũng là năm của một cuộc nổi dậy của Ai Cập chống lại chính phủ Ba Tư; do đó, có thể các hành động của nhà vua biết đâu là những điều vua cố làm để có lòng trung thành từ vùng Giu-đa.

Thật đáng tiếc, dầu vua có những mối tương quan tốt đẹp với cả E-xơ-ra và Nê-hê-mi, điều đó cũng không làm ông trở thành một người tin Đức Chúa Trời. Ít nhất chúng ta thấy điều ấy trong các câu Kinh Thánh. Nhưng cũng cho chúng ta một bài học rằng Đức Chúa Trời cũng có thể dùng những kẻ không tin để làm theo ý Ngài trên thế giới này.

Cho dầu giữa những điều đau buồn hay hoạn nạn, làm thế nào để chúng ta cũng có thể tin tưởng vào quyền năng tối cao của Đức Chúa Trời trên thế gian này, như trong câu chuyện hôm nay?

5. SỰ QUAN TRỌNG CỦA GIÁO DỤC

Đọc E-xơ-ra 7:6, 10. Các câu này dạy chúng ta thấy sự quan trọng thế nào của việc giáo dục về tôn giáo?

E-xơ-ra hết lòng tận tụy với Chúa và quyết định học tập, thực hành và dạy Lời Chúa (E-xơ-ra 7: 6, 10) đã chuẩn bị cho ông chức vụ lớn hơn ở Y-sơ-ra-ên.

Bà Ellen G. White cho chúng ta một cái nhìn sâu sắc quan trọng: “Vốn sinh ra từ các con trai của A-rôn, E-xơ-ra đã được đào tạo như các thầy tế lễ; và thêm nữa, ông cũng đã có được sự quen thuộc với các tác phẩm của các pháp sư, các nhà chiêm tinh và các nhà thông thái của vương quốc Mê-đô - Ba Tư. Nhưng ông không hài lòng với tình trạng tâm linh của mình. Ông khao khát được hòa hợp trọn vẹn với Đức Chúa Trời; ông khao khát được sự khôn ngoan để thực hiện ý muốn thượng thiên. Và vì vậy, ông đã chuẩn bị lòng mình để tìm kiếm luật pháp Đức Chúa Trời và làm theo luật pháp ấy.” Điều này đã khiến ông hết lòng chăm chỉ bắt mình nghiên cứu về lịch sử của dân Đức Chúa Trời, như được ghi lại trong các tác phẩm của các tiên tri và các vua. Ông tìm kiếm những sách lịch sử và thi ca của Kinh Thánh để tìm hiểu lý do tại sao Chúa cho phép Giê-ru-sa-lem bị phá hủy và để dân của Ngài phải bị bắt làm nô lệ trong đất của dân ngoại thờ tà thần.” – Ellen G. White, *Prophets and Kings*, trang 608.

“Các nỗ lực của E-xơ-ra để hồi sinh lòng quan tâm đến việc nghiên cứu Kinh Thánh đã thành một nỗ lực dài lâu, ấy là nhờ nơi sự làm việc vất vả, hy sinh đời mình của ông trong việc bảo tồn và phân phối các Văn Bản Thánh. Ông đã thu thập tất cả các bản sao của luật pháp mà ông có thể tìm thấy và cho chúng được sao chép để phân phối. Lời Chúa, nhờ đó được tăng lên và đặt vào tay nhiều người, đã mang kiến thức, có giá trị vô ngần.” – Trang 609.

Điểm cần lưu ý là dầu E-xơ-ra đã học được nhiều cách của những người ngoại đạo và tà giáo, ông thấy rằng chúng không đúng; do đó, ông tìm cách để biết được sự thật từ nguồn gốc của sự thật, đó là Lời của Chúa và “Luật pháp của Chúa”. Ông phải quên đi phần lớn những gì ông đã học tại các trường của họ. Vì nói cho cùng, “những tác phẩm của các nhà ảo thuật và các chiêm tinh gia” sẽ mang lại hữu ích gì cho ông?

Có những điều nào, ngay cả ngày nay, chúng ta có thể cũng cần phải quên đi những điều học hỏi mà mình đã được dạy bởi thế gian?

NGHIÊN CỨU BỔ TÚC:

Hãy xem xét công việc cần mẫn của E-xơ-ra: “E-xơ-ra trở thành phát ngôn viên của Đức Chúa Trời, dạy dỗ cho những người làm việc với mình về các nguyên tắc của cách thiên đàng làm việc. Trong những năm còn lại của cuộc đời, dù ở gần tòa án của vua Mê-đô - Ba Tư hay tại Giê-ru-sa-lem, công việc chính của ông là của một nhà giáo dục. Khi ông truyền đạt cho người khác những chân lý ông đã học được, khả năng lao động của ông càng tăng tiến hơn. Ông trở thành một người có lòng đạo đức và sốt sắng. Ông là nhân chứng của Chúa cho thế gian về quyền năng của chân lý Kinh Thánh để làm tăng tiến cuộc sống hàng ngày.” – Ellen G. White, *Prophets and Kings*, trang 609.

“Để cho công việc cải cách được tiến hành ngày nay, cần có những người như E-xơ-ra và Nê-hê-mi, là những người sẽ không xem nhẹ hoặc bào chữa cho tội lỗi, cũng không chùn bước trong việc vinh danh Đức Chúa Trời. Những người ấy, họ sẽ không nghỉ ngơi cho đến khi nào vẫn còn những điều sai quấy cần được sửa đổi và họ cũng sẽ không che đậy tội ác bằng một chiếc áo choàng tử thiện giả dối. Họ sẽ nhớ rằng Đức Chúa Trời không tôn trọng những kẻ giả hình như vậy, và sự cứng rắn đối với một số ít có thể chứng tỏ lòng thương xót cho nhiều người. Nhưng họ cũng sẽ nhớ rằng trong cách một người quở trách sự gian ác, tinh thần của Đấng Cơ Đốc phải được thể hiện.” – Trang 675.

ĐỀ TÀI THẢO LUẬN:

1. Phải, chúng ta có nhiều lời hứa tuyệt vời từ Chúa, mà đồng thời, Đức Chúa Trời cũng không ép buộc chúng ta. Tuy nhiên, các lựa chọn nào chúng ta có thể mang vào cuộc sống mình mà có thể cản trở việc thực hiện lời hứa của Ngài đối với chúng ta?
2. Đọc lời cầu nguyện trong Đa-ni-ên 9:1-23. Các nguyên tắc nào bạn thấy có thể được áp dụng theo cách cá nhân vào kinh nghiệm của riêng bạn? Đó là, Đa-ni-ên đang làm gì, thái độ của ông như thế nào và ông yêu cầu điều gì? Bạn còn thấy điều gì nữa có thể áp dụng cho chúng ta ngày nay không?